

Utvecklingen av branschsamverkan i LRF

Ett stärkande av det gröna näringslivets position

Senare års bildande av branschavdelningar i LRF bidrar till att stärka det gröna näringslivets position i samhället och underbygger arbetet med att nå LRFs vision om tillväxt, lönsamhet och attraktionskraft. Bland annat kan LRFs tillväxtperspektiv förädlas till konkreta målbilder för respektive bransch. En tydligare koppling mellan branscherna och LRFs regioner ger möjligheter till utvecklad samverkan också på regional nivå.

Det finns flera syften med att utveckla samverkan branschvis och att göra det inom LRF. Differentieringen ökar i såväl LRFs medlemskår som på marknaden. Att i en sådan utveckling hålla samman i **ett** LRF är en större utmaning, men också viktigare än kanske någonsin tidigare.

Att just stärka de gröna näringarnas position i samhället är ett viktigt syfte. Kan en bransch när så är lämpligt agera samfällt ökar möjligheterna till påverkan och inflytande. Detta är aktuellt i pågående politiska diskussioner om nationella strategier för livsmedel och skog, men också i det löpande påverkansarbetet.

Fokus för LRFs arbete är den enskilda medlemmen/företagaren. I branschavdelningarna, med sina styrande delegationer, tas resurser och kompetens i såväl LRF som hos deltagande organisationer till vara och mervärden skapas. Genom en samlad och effektiv struktur för både gårdsnära och branschspecifika frågor stärks den enskilda medlemmens/företagarens inflytande och möjligheter på den kommersiella och politiska marknaden. Samverkan i LRF innebär att LRFs expertkompetens i branschövergripande frågor kan kombineras med sektorskompetensen i branschavdelningar och deltagande organisationer.

Samverkan baserad på frivillighet, intresse och engagemang

En central utgångspunkt för branschsamverkan inom LRF är att den bygger på frivillighet och ömsesidigt intresse samt att ansvaret för den strategiska styrningen av LRFs arbete för respektive bransch ligger hos en delegation med mandat från riksförbundsstyrelsen. LRF erbjuder en mötesplats, viss basfinansiering och möjlighet att nyttja LRFs samlade resurser. När det gäller det senare bör särskilt nämnas kommunikation och opinionsbildning, kooperativ utveckling och föreningsjuridik samt expertkompetens inom ett flertal olika sakområden. Aktörerna i respektive bransch förväntas å sin sida bidra med sin kompetens och sitt engagemang samt till finansieringen av verksamheten beroende på ambitionsnivå. I det företags- och medlemsnära arbetet ute i landet är det av avgörande betydelse att utveckla nya och befintliga samverkansformer mellan LRFs regioner och branschernas organisationer, i synnerhet de bondeägda ekonomiska föreningarna.

Samverkan baserad på intresse och engagemang innebär också en öppenhet för nya branschdelegationer/branschavdelningar. I kretsen av nuvarande organisat-

ions- och intressemedlemmar skulle exempelvis Swedbank, Landshypotek, Länsförsäkringar och Dina försäkringar tillsammans med LRF kunna bilda en branschdelegation och branschavdelning för finans- och försäkringsfrågor – om ett sådant intresse finns i branschen. På motsvarande sätt skulle Sveriges Maskinringar och Farmartjänst tillsammans med LRF kunna bilda ett LRF Entreprenad.

Kooperativ utveckling i fokus

Parallellt med det ökade intresset för samverkan i branschfrågor har intresset för kooperativa utvecklingsfrågor ökat i de bondeägda företagen, efter en längre period av svagare engagemang. Det är naturligt att LRF har rollen att koordinera ett sådant arbete och att vara den samlande aktören för lantbrukskooperationen i Sverige. LRF har som en följd av det ökade intresset gjort en operativ resursförstärkning genom att den 1 juni 2015 tillsätta en chef för kooperativ utveckling.

En ny dynamisk LRF-modell

Genom branschdelegationerna och branschavdelningarna återskapas i viss mening en modern version av LRF-modellen. Det senaste decenniet har LRF som en sammanhållen bondeorganisation genomgått flera olika faser. Under åren 2007-2009 genomfördes en kraftig nedtrappning av organisationsmedlemmarnas serviceavgifter, som från och med 2010 följdes av en anpassning av mandatfördelningen på riksförbundsstämman. Organisationsmedlemmarna utser från och med detta år 30 procent av stämmofullmäktige mot tidigare hälften. Genom bildandet av branschavdelningar och delegationernas mandat från riksförbundsstyrelsen att företräda LRF i branschfrågor ges organisationsmedlemmar (och intressemedlemmar) åter ett stärkt inflytande över LRFs verksamhet.

Branschavdelningarna är en resurs för de deltagande organisationerna och för LRFs medlemmar med verksamhet i branschen, oavsett om man också är medlem i en ekonomisk förening/intresseförening eller inte. Balansen mellan organisations- och individmedlemmar säkerställs genom att riksförbundsstyrelsen gör den slutliga avvägningen i branschöverskridande frågor och i branschfrågor av större strategisk betydelse. Mandatet att företräda LRF förutsätter, enligt förslag nedan, att det finns en samstämmig uppfattning i delegationen, av vilka två ledamöter är utsedda av riksförbundsstyrelsen.

Det är stor skillnad på den samverkan inom branscherna och mellan branscherna och LRF som nu växer fram grundad på intresse och engagemang och det närmast institutionaliserade samarbete som präglade den ursprungliga LRF-modellen. Det finns inte färdiga lösningar på alla tänkbara frågeställningar och dagens förutsättningar inom omvärld, marknad och politik är väsensskilda jämfört med 1970- och 80-talen. Branschavdelningarna är inte heller stöpta i samma form och har sinsemellan olika historisk bakgrund och förutsättningar. Detta till trots finns starka skäl att utforma en mer enhetlig modell för LRFs branschavdelningar med avseende på styrning, mandat, organisation och finansiering. En sådan modell bör vara långsiktigt robust, tydlig och enkel att förklara. När det gäller finansieringen är det rimligt att deltagande organisationer har ett tydligt delansvar för branschavdelningarnas finansiering.

Fakta: Historisk tillbakablick

Bildandet av LRF 1971 var en kraftfull manifestation av samverkan mellan lantbrukskooperationen, företrädd av Lantbruksförbundet, och de enskilda bönderna, företrädda av RLF.

Lantbrukskooperationen var branschvis samlad i riksorganisationer som Svenska Mejeriernas Riksförening (SMR), Sveriges Slakteriförbund och Svenska Lantmännens Riksförbund. Tillsammans med LRF företrädde de bönderna i dåtidens prispförhandlingar med staten och på den reglerade marknaden i den så kallade LRF-modellen. Skogsägareföreningarna var på motsvarande sätt samlade i Sveriges Skogsägares Riksförbund, men hade inte samma nära samarbete inom LRF som de andra riksorganisationerna eftersom skogen inte berördes av jordbruksprisregleringen.

Detta förhandlingssystem - och den därmed sammanhängande institutionaliserade samverkan inom LRF - monterades successivt ned i och med den svenska nationella avregleringen av jordbrukspolitiken 1990 och upphörde slutgiltigt med Sveriges EU-medlemskap 1995.

Den fria marknaden inom EU, EUs utvidgning och en tilltagande globalisering har medfört dramatiska förändringar på den svenska livsmedelsmarknaden. Dessa förändringar är inte minst tydliga för de lantbrukskooperativa företagen, som har blivit färre, större, mer internationella och i vissa fall uppköpta av konkurrenter. Den sista riksorganisationen – Svensk Mjölk, tidigare SMR – upphörde i praktiken genom bildandet av LRF Mjölk år 2013.

Fakta: Insatskapitalet i LRF

När LRF bildades år 1971 var insatskapitalet 150 Mkr. Insatsamorteringarna ökade efterhand insatskapitalet till 460 Mkr år 1991. Därefter upphörde all insatsamortering.

Insatskapitalet finns i Lantbrukarnas Riksförbund, förening up a och det ägs till övervägande del av organisationsmedlemmarna. LRF id, tillsammans med LRFs regioner äger 14 Mkr. Insatserna i LRF kan värderas och tas upp i ägarnas bokföring till lägst det nominella värdet. Vissa ägare har skrivit ned värdet av insatserna till noll.

Insatskapitalet har fram till 1991 betalats in direkt och indirekt av tidigare generationers bönder, med den givna förutsättningen att det inte skulle kunna betalas tillbaka. Insatskapitalet bör ses som det grundkapital som tryggar att LRF kan finnas som organisation och avkastningen som medel för att driva LRF med ett antal basfunktioner.

Enligt stadgarna kan insatskapital återbetalas endast om föreningen likvideras. Denna stadgereglering har gällt sedan bildandet 1971 och ger insatskapitalet i LRF en ställning som liknar kapitalets funktion i en stiftelse.

Avkastning på insatskapitalet lämnas inte till ägarna. Tidigare, när serviceavgifterna var väsentligt högre, beaktades dock insatskapitalets storlek vid debitering genom att en fiktiv ränta gottskrevs organisationsmedlemmarna.

Liksom i nu gällande ordning har insatskapitalet och dess avkastning i föreliggande förslag inte använts som direkt ”fördelningsnyckel” vid finansiering av verksamheter eller tilldelning av representanter i olika organ. Insatskapitalets fördelning har dock, liksom tidigare, beaktats vid utformningen och avvägningen av förslagen i bilagorna nedan för att uppnå en rimlig och klok fördelning av inflytande och finansiering.

Fakta: Bildandet av branschavdelningar i LRF

I samband med krisen i skogsbranschen träffades 1999 en överenskommelse med samtliga skogsägarföreningar om att genom en fusion avveckla Skogsägarnas Riksförbund och i stället samverka i **LRF Skogsägarna**. Med dagens språkbruk blev detta den första branschavdelningen i LRF, med tillhörande delegation - Skogsägardelegationen. Det principavtal som låg till grund för fusionen bekräftades år 2004 och uppdaterades år 2010. Skogsägarföreningarna har vidare ett samarbete genom det gemensamt ägda bolaget SÄVAB, som finansierar vissa av föreningarnas gemensamma aktiviteter.

Behovet av kraftsamling i branscherna för att nå målsättningarna om konkurrenskraft och tillväxt i det gröna näringslivet - i synnerhet inom livsmedelsproduktionen - samt nödvändigheten av en kostnadseffektiv verksamhet har på senare år lett till bildandet av ytterligare fem branschdelegationer med var sin branschavdelning i LRF:

Verksamheten i GRO (Gröna närings riksorganisation), som i sin tur hade bildats genom sammanslagningar år 2001, integrerades i LRF år 2007 och bedrivs sedan den 1 juli 2014 i branschavdelningen **LRF Trädgård**.

LRF Mjök bildades den 1 januari 2013 genom ett avtal mellan LRF och Svensk Mjök, representerande mejeri- och husdjursföreningarna.

LRF Kött bildades den 1 oktober 2013 genom ett avtal mellan LRF och intresseföreningarna på området (Fåravelsförbundet, Grisföretagarna och Nötköttsproducenterna) samt Sveriges Djurbönder.

LRF Häst bildades den 1 januari 2014 genom ett avtal mellan LRF och åtta (numera nio) föreningar på hästområdet (inklusive Hästnäringens Nationella Stiftelse, HNS).

LRF Växtodling bildades den 1 oktober 2014 genom ett avtal mellan LRF och fem av dess organisationsmedlemmar (Lantmännen, Kalmar lantmän, Frö- och oljeväxtodlarna, Betodlarna och Stärkelsen).

Branschavdelningarna i LRF har olika historia och olika förutsättningar. Därmed finns inte heller någon fullständig enhetlighet gällande exempelvis styrning, mandat, organisation och finansiering. När en utvecklad samverkan mellan LRF och dåvarande Svensk Mjök började diskuteras 2011/2012 utgjorde samverkansmodellen i LRF Skogsägarna inspiration och förebild. Även den samverkan som senare har utvecklats i andra branscher har LRF Skogsägarna som modell. De avtal som ligger till grund för senare års bildande av branschavdelningar baseras följaktligen på avtalet om en sammanslagning mellan Skogsägarnas riksförbund

och LRF från 1999 och de har därmed en utformning som är gemensam och i stora drag densamma.

Branschavdelningarna är operativa avdelningar och enheter i LEAB och deras finansiering beslutas årligen i samband med ordinarie budgetarbete. Formellt fattas beslutet av riksförbundsstyrelsen på förslag från respektive delegation. Att branschavdelningarna är operativa avdelningar och enheter i LEAB innebär också att utvecklingen av medlemsnära verksamhet samordnas med övriga delar av LEAB, inte minst LRFs regioner. Formerna för denna samordning är en del av den operativa organisation som VD ansvarar för och berörs därför inte närmare i denna översyn.

REMEMISS

Förändringsförslag: Byggstenar i en mer enhetlig modell för branschsamverkan i LRF

Nedan sammanfattas de konkreta förslagen till vad som bör ingå i en mer enhetlig modell för LRFs branschdelegationer och branschavdelningar. Förslagen beskrivs närmare i fem bilagor som berör följande områden: finansiering av branschavdelningar, LRFs stadgar, arbetsordningar för branschdelegationer och branschavdelningar (gemensam och branschspecifik), mötesplatser och fullmäktigefördelning på riksförbundsstämman.

Framtida finansieringsmodell

Delar i en framtida finansieringsmodell för LRFs branschavdelningar (Bilaga 1) föreslås vara:

- att LRF bidrar med en basfinansiering till samtliga branschavdelningar, som sammantaget motsvarar ungefär samma nettokostnad för LRF som idag.
- att organisationsmedlemmarnas serviceavgifter öronmärks och går dels till finansiering av aktuell branschavdelning, dels till LRF för finansiering av branschgemensamma kostnader.
- att respektive delegation i praktiken därutöver beslutar om branschfinansiering genom serviceavgifter i syfte att nå önskvärd nivå på branschavdelningens verksamhet. Det formella beslutet om serviceavgifter fattas av riksförbundsstyrelsen.

Organisationsmedlem kan medverka i flera olika branschavdelningar om så anses lämpligt. Organisationsmedlemmens obligatoriska serviceavgift fördelas då mellan de olika branschavdelningar som organisationsmedlemmen medverkar i. Fördelningen av organisationsmedlemmens obligatoriska serviceavgift mellan branschavdelningarna sker med hänsyn tagen till organisationsmedlemmens omsättning inom respektive bransch. Eventuella frivilliga serviceavgifter tillkommer i enlighet med de beslut som fattas av respektive delegation för slutligt beslut av riksförbundsstyrelsen.

Stadgeändringar

Revideringar och kompletteringar i LRFs stadgar begränsas till att riksförbundsstyrelsen skall kunna ge mandat till en branschdelegation (i stadgetexten beskrivet som en grupp av organisationsmedlemmar och personer utsedda av riksförbundsstyrelsen) att företräda LRF i vissa frågor samt att klargöra att organisationsmedlemskap är det enda medlemskapet i LRF för organisationer på nationell nivå. (Bilaga 2)

Nuvarande intressemedlemskap på nationell nivå övergår därmed till organisationsmedlemskap med oförändrad serviceavgift; därtill erläggs en symbolisk insats i LRF förening u p a. De ekonomiska föreningar som idag ingår i LRF Trädgård - och som är medlemmar indirekt via sitt medlemskap i GRO - erbjuds att enskilt bli organisationsmedlemmar i LRF.

Arbetsordningar

Vad som i övrigt gäller avseende exempelvis styrning, mandat och organisation för samtliga delegationer och branschavdelningar beskrivs i en gemensam arbetsordning som fastställs av riksförbundsstyrelsen. Den gemensamma arbetsordningen gäller tills vidare och blir därmed en naturlig del i LRFs ordinarie verksamhet jämfört med tidssatta avtal. Den anger på ett enkelt och transparent sätt vad som gäller generellt för samtliga branschdelegationer och är en bra bas för en långsiktig finansieringsmodell. (Bilaga 3)

Härtill beslutar respektive delegation om en specifik arbetsordning för sitt arbete, vari frågor kring bland annat mötesformer, arbetsformer, utseende av ledamöter och deltagande organisationer regleras. Delegationens beslut om arbetsordning skall vara enhälligt, vilket innebär att arbetsordningen får formen av ett avtal som gäller till dess att delegationen beslutar om en förändring.

Nuvarande avtal mellan LRF och deltagande organisationer i respektive branschdelegation ersätts således av stadgar, en gemensam arbetsordning som riksförbundsstyrelsen fastställer och en specifik arbetsordning som beslutas av respektive branschdelegation. Specifika frågor skall även fortsättningsvis kunna regleras i avtal mellan LRF och respektive bransch.

Mötesplatser

När det gäller mötesplatser föreslås styrelsens forum för diskussioner med medlemmarna byta namn från regionala och kooperativa rådet till riksförbundsrådet. Detta forum föreslås – liksom idag – att mötas gemensamt samt med regioner och organisationsmedlemmar var för sig. Det kooperativa rådet föreslås byta namn till branschrådet. Varje år anordnas en kooperativ konferens och styrelsen inrättar en kooperativ samrådsgrupp, i vilken ingår företrädare för de större kooperativa organisationsmedlemmarna. (Bilaga 4)

Stämmofullmäktige

Organisationsmedlemmarnas fullmäktige till riksförbundsstämman fördelas liksom idag av stämman på förslag från styrelsen med särskild hänsyn tagen till serviceavgifter, insatskapital och branschens omsättning. I och med att nuvarande intressemedlemskap på nationell nivå föreslås övergå till organisationsmedlemskap kan fler medlemmar komma i fråga för de 45 fullmäktige som fördelas bland organisationsmedlemmarna. (Bilaga 5)

Bilaga 1

Finansiering branschavdelningar**Nuvarande finansiering**

Enligt gällande avtal och utfall 2014, Mkr

Bransch	LRF	Bransch-avgift	Totalt	LRF engångsbelopp (tillväxtsatsning och omställning)	Organisations- och intressemedlemmars serviceavgift	Avtal löper ut	Branschens totala omsättning på gårdsnivå ****
LRF Skogsägarna	11,3	0	11,3	0	1,6	Tills vidare	18 300
LRF Mjolk	0	26	26	15	3,1	20171231	10 200
LRF Trädgård	2	4,6**	6,6	3	0	20170630	6 500
LRF Kött	2,5*	0	2,5	10	1,2	20160930	8 100
LRF Växtodling	1	0	1	1	2,4	20170930	7 700
LRF Häst	1,1*	0,25+0,2***	1,5	0	(0,2***)	20161231	1 400
Summa Mkr	18 Mkr	31 Mkr	49 Mkr	29 Mkr*	8,3 Mkr		
Övriga Org./intressemedlemmar					1,5 Mkr		

* Finansieras i LRF via särskilda satsningsmedel för Hållbar tillväxt.

** Varav 800 tkr från ekonomiska föreningar, 300 tkr från odlarföreningar och 3 500 tkr från odlare.

*** I avtalet för LRF Häst är reglerat att serviceavgiften från intressemedlemmarna är del av LRF Hästs finansiering.

**** Omsättning enligt LRFs rapport De gröna näringarnas affärer på gårdsnivå 2014.

Nettokostnad för LRF var 2014 9,7 Mkr. (Finansiering branschavdelningar 18 Mkr minus serviceavgifter från organisations- och intressemedlemmar 8,3 Mkr).

Förslag till framtida finansiering

- LRF finansierar branschavdelningar med 1-2 Mkr/år.
- 80 % av nuvarande serviceavgifter till LRF från organisations- och intressemedlemmar i respektive bransch tillfaller aktuell branschavdelning/aktuella branschavdelningar och 20 % går till LRF centralt för gemensamma kostnader.

- Uppenbara skevheter mellan olika organisationsmedlemmars serviceavgifter i samma bransch korrigeras om möjligt.
- Branschen svarar för övrig finansiering via en serviceavgift utifrån den omfattning av verksamheten som delegationen beslutar.
- Angiven verksamhetsrelaterad serviceavgift nedan utgår från minst oförändrad total kostnad för löpande verksamhet i respektive bransch i förhållande till 2014.
- Utöver basfinansieringen kan LRF skjuta till ytterligare finansiering till en branschavdelning om LRF väljer att lägga särskilda uppdrag på branschavdelningen vid sidan av dess ordinarie uppdrag. Detta kan göras först efter överenskommelse med berörd branschdelegation.

Bransch	LRF	Obligatorisk serviceavgift till bransch	Verksamhetsrelaterad serviceavgift till bransch	Totalt	Serviceavgift till LRF centralt
LRF Skogsägarna	2	1,3	8	11,3	0,3
LRF Mjolk	2	2,5	21,5	26	0,6
LRF Trädgård	2	0*	4,6*	6,6	0*
LRF Kött	2	1	0	3	0,2
LRF Växtodling	2	1,9**	0	3,9**	0,5**
LRF Häst	1	0,2	0,25	1,5	0
Summa	11 Mkr	6,9 Mkr	34,4 Mkr	52 Mkr	1,6 Mkr
Övriga organisations- och intressemedlemmar					1,5 Mkr

* Beloppen ändras om de ekonomiska föreningarna i LRF Trädgård blir medlemmar enligt förslag.

** Angivna belopp bygger på att Lantmännen enbart medverkar i LRF Växtodling. Om organisationsmedlem medverkar i flera branschavdelningar fördelas medlemmens obligatoriska serviceavgift på de branschavdelningar som medlemmen medverkar i.

Effekter

- Nettokostnad för LRF 9,4 Mkr vilket är i nivå med kostnaden 2014.
- Nettokostnad för skogsägarföreningar ökar med 8 Mkr och minskar för mejeriföreningar med 4,5 Mkr förutsatt oförändrad verksamhet jämfört med 2014.
- LRF Växtodling tillförs ytterligare resurser med 2,9 Mkr och LRF Kött med 0,5 Mkr.
- Den verkliga finansieringen för LRF Kött och LRF Trädgård minskas dock genom att de särskilda tillväxtsatsningarna upphör.

Bilaga 2

Förslag till ändrade stadgar i LRF förening upa/ideell förening

4§ Organ (u p a)

Riksförbundets organ är riksförbundsstämman, riksförbundsstyrelsen och revisorerna.

Organ (id)

Riksförbundets organ är riksförbundsstämman, riksförbundsstyrelsen och revisorerna samt regioner, ortsförbund, kommungrupper och lokalavdelningar.

För att vara valbar till förtroendeuppdrag inom Lantbrukarnas Riksförbund, LRF krävs individmedlemskap i LRF.

Anvisning

Riksförbundsstyrelsen skall fastställa indelning i regioner.

Regionstyrelse skall fastställa indelning i kommungrupper, ortsförbund och lokalavdelningar.

Riksförbundsstyrelsen skall godkänna stadgar för regioner, ortsförbund och lokalavdelningar samt för kommungrupper som inte väljer att arbeta vidare enligt av riksförbundsstyrelsen fastställda arbetsordningar.

5§ Branschdelegationer

Riksförbundsstyrelsen kan uppdra åt en delegation som består av en grupp organisationsmedlemmar och personer utsedda av riksförbundsstyrelsen att företräda LRF i branschspecifika frågor samt ansvara för strategisk styrning av LRFs arbete för branschen.

Anvisning

Närmare regler om delegationsmandat, tilldelning av resurser samt finansiering av branschspecifik verksamhet fastställs av riksförbundsstyrelsen i gemensam arbetsordning för delegationerna.

Delegation fastställer själv arbetsordning för sitt interna arbete.

65§ Medlemskap (u p a)

Till medlemmar i riksförbundet kan riksförbundsstyrelsen anta

1) Organisationsmedlem.

Juridisk person som bedriver verksamhet med anknytning till de gröna näringarna. Medlemskap som beviljas efter 2016 -06-xx ska ha tillstyrkts av LRF, ideell förening. Ekonomiska eller ideella föreningar som köper eller säljer produkter eller tjänster inom jord- och skogsbrukssektorn.

~~Även förening som ombildats till aktiebolag kan fortsätta vara medlem.~~

2) Regionmedlem. Regioner inom Lantbrukarnas Riksförbund, ideell förening.

Medlemskap (id)

Till medlemmar i riksförbundet kan antas

1) Person, fysisk eller juridisk, som äger eller brukar lantbruksfastighet eller bedriver verksamhet inom de gröna näringarna eller annan enskild person som är sysselsatt inom de gröna näringarna eller dess organisationer eller som stöder riksförbundets allmänna syfte.

Anvisning

Närmare regler för medlemskap för individmedlem får fastställas av riksförbundsstyrelsen.

2) Intressemedlem. Juridisk person som regionalt bedriver verksamhet med anknytning till de gröna näringarna.

Anvisning

Närmare regler om medlemskap för intressemedlemmar får fastställas av riksförbundsstyrelsen.

Intressemedlem skall ha en regional ~~eller nationell~~ anknytning.

Intressemedlem med verksamhet inom en region kan beviljas medlemskap av styrelsen för den region inom vars område den juridiska personens styrelse har sitt säte. Beredning av beslut om regionalt intressemedlemskap skall ske i samråd med riksförbundet. Sådant beslut skall anmälas till riksförbundsstyrelsen.

Intressemedlem med verksamhet i flera regioner ~~eller nationellt~~ beviljas medlemskap av riksförbundsstyrelsen. Riksförbundsstyrelsen kan i särskilda fall besluta om annan regional anknytning än nu sagts.

Intressemedlem har närvaro- och yttranderätt på regionstämma ~~och riksförbundsstämma~~, ej motions- eller rösträtt på regionstämma ~~eller riksförbundsstämma~~ och ej heller rätt att utse fullmäktig till regionstämma ~~eller riksförbundsstämma~~. Intressemedlem har rätt att framlägga förslag i ärende på regionstämma.

3) Organisationsmedlem i Lantbrukarnas Riksförbund, förening u p a.

Anvisning

*Sådant medlemskap beviljas av riksförbundsstyrelsen. **Organisationsmedlem är automatiskt medlem i Lantbrukarnas Riksförbund ideell förening.***

Bilaga 3

Arbetsordning för branschdelegationer och branschavdelningar i LRF

Utdrag ur LRFs stadgar (enligt förslag i bilaga 2)

”5§ Branschdelegationer

Riksförbundsstyrelsen kan uppdra åt en delegation som består av en grupp organisationsmedlemmar och personer utsedda av riksförbundsstyrelsen att företräda LRF i branschspecifika frågor samt ansvara för strategisk styrning av LRFs arbete för branschen.

Anvisning

Närmare regler om delegations mandat, tilldelning av resurser samt finansiering av branschspecifik verksamhet fastställs av riksförbundsstyrelsen i gemensam arbetsordning för delegationerna.”

Beslut om delegationer

Med stöd av 5§ i stadgarna för Lantbrukarnas Riksförbund, har riksförbundsstyrelsen den [] beslutat att ge mandat till delegationer enligt Bilaga x samt fastställt följande gemensamma arbetsordning för branschdelegationerna. Denna arbetsordning kan revideras på initiativ av branschdelegation eller riksförbundsstyrelsen. Branschdelegationer är ett frivilligt samarbete mellan LRFs medlemmar verksamma inom samma bransch. Vid antagande av nya organisationsmedlemmar verksamma inom en bransch ska samråd ske med berörd branschdelegation.

Generell arbetsordning

1 Delegationernas och branschavdelningarnas uppdrag

Syftet är att stärka LRFs medlemmars inflytande och möjligheter på den kommersiella och politiska marknaden, genom en samlad och effektiv organisation för branschspecifika frågor. Målet är att öka primärproducenternas och branschens förutsättningar att skapa lönsamhet, konkurrenskraft och tillväxt genom att i nära samarbete med övriga LRF arbeta med branschspecifik näringspolitik, omvärlds- och marknadsanalys, samlad kommunikation samt att initiera verksamhet som stödjer utveckling av marknad, företagande och primärproduktion.

2 Organisation

Delegation

En delegation inrättas med representanter från aktuell bransch och LRFs riksförbundsstyrelse. Sammansättning av delegationen skall regleras i respektive delegations arbetsordning och den utgörs av ledamöter från branschen samt två ledamöter som utses av LRFs riksförbundsstyrelse. Ledamöterna utses av respektive part för en mandatperiod på tolv månader från den 1 juli årligen. Ordförande i

delegationen väljs för en period av ett år i taget av delegationen efter samråd med LRFs riksförbundsstyrelse.

För medverkan i delegation krävs organisationsmedlemskap i LRF eller i förekommande fall företagarmedlemskap.

Delegation ska sammankallas minst fyra gånger per år och skall upprätta en arbetsordning för sitt arbete, vilken årligen revideras. Beslut om arbetsordningen skall vara enhälligt. Delegationen är beslutsför endast om mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Respektive organisation svarar för ledamöternas kostnader i delegationen.

Branschavdelningar i LRF

För varje delegation inrättas en branschavdelning inom LEAB. Avdelningen skall ha en egen strategisk bemanning samt använder i övrigt tjänster från LEABs verksamhet och har tillgång till LEABs experter inom olika områden.

Chef för avdelningen tillsätts av LRFs VD i samråd med delegationen och rapporterar i branschspecifika frågor till delegationens ordförande och i övrigt till LEABs linjeorganisation.

Delegationen beslutar om branschavdelningens inriktning, omfattning och prioriteringar inom ramen för tillgänglig finansiering.

Råd

Delegationen bör minst en gång per år samla samtliga intressenter i branschen till ett rådslag för att diskutera branschens utveckling och initiera branschsatsningar som kan bidra till att skapa lönsamhet och tillväxt. Rådets sammansättning och verksamhet bör regleras i respektive delegations arbetsordning.

3 Finansiering

Delegationen beslutar om verksamhetens omfattning och årlig budget inom ramen för tillgänglig finansiering. LRF bidrar med en basfinansiering. Verksamheten i övrigt finansieras till fullo av serviceavgifter från deltagande företag och organisationer, vilka fastställs årligen av riksförbundsstyrelsen efter förslag från delegationen i anslutning till behandling av LRFs budget. Principer för fördelning av serviceavgifter mellan deltagande företag och organisationer skall framgå av arbetsordningen för respektive delegation.

Branschavdelningen svarar för personalkostnader och kostnader för kontorshyra, IT med flera enligt samma principer som gäller för LEABs övriga verksamhet.

Delegationen kan utöver detta initiera olika typer av aktiviteter och projekt vilka finansieras externt, eller efter överenskommelse mellan de parter som deltar i finansieringen av respektive satsning.

4 Mandat

Delegationen och branschavdelningen har, på uppdrag av LRFs riksförbundsstyrelse, att företräda LRF i branschspecifika frågor samt föra LRFs talan i sådana frågor i Sverige och internationellt. Detta mandat att företräda LRF förutsätter att delegationen har en samstämmig uppfattning i den aktuella frågan.

Delegationen har det strategiska ansvaret för prioriteringar av arbetsinriktning och beslutar vilka positioner som ska tas inom delegationens ansvarsområde. Positioner av större strategisk betydelse skall anmälas och behandlas i LRFs riksförbundsstyrelse och delegationen skall beredas möjlighet att delta i styrelsens behandling av frågan.

LRFs riksförbundsstyrelse beslutar om policyer och i näringspolitiska frågor som är branschöverskridande. Delegationerna har i dessa fall en rådgivande roll.

5 Åtagande

LRFs branschdelegationer bygger på samverkan mellan parterna och en övergripande samsyn om mål och medel för att stärka lönsamhet och konkurrenskraft för LRFs medlemmar och branschen. Parterna åtar sig att samråda i övergripande näringspolitiska och branschspecifika frågor för att så långt som möjligt skapa förutsättningar för gemensamma positioner och gemensamt agerande. Parterna har dock rätt att agera enskilt om man så önskar. Parterna skall aktivt informera sina medlemmar om branschavdelningens verksamhet och uppnådda resultat samt arbeta för ett ökat antal individmedlemmar i LRF.

Bilaga 4

Mötesplatser

Det kooperativa rådet föreslås byta namn till branschråd. Vid sidan av det redan befintliga syftet med rådet blir det tydligare uttalat att rådet ska syfta till att skapa samsyn i branschöverskridande frågor.

I förhållande till dagens deltagande kompletteras rådet med att ordförandena och vice ordförandena för LRFs branschdelegationer bjuds in. I och med att organisationsmedlemskap och intressemedlemskap föreslås bli ett och samma medlemskap - organisationsmedlemskap - kan rådet också komma att växa om organisationer som idag är intressemedlemmar väljer att skicka deltagare.

Mötesfrekvensen för branschrådet är oförändrad jämfört med det kooperativa rådet idag. Den gemensamma mötesplatsen med regionala rådet föreslås byta namn från regionalt och kooperativt råd till riksförbundsråd.

Vidare föreslås att en ny mötesplats etableras; ett kooperativt forum som genomförs årligen. Förslaget är i linje med vad som föreslås inom ramen för satsningen på kooperativ utveckling inom LRF. De kooperativa konferenser som genomförts i januari 2015 och januari 2016 kan ses som modell för ett sådant årligt forum.

Avslutningsvis föreslås riksförbundsstyrelsens kooperativa referensgrupp ersättas av en kooperativ samrådsgrupp där ordförandena för de större kooperativa organisationsmedlemmarna ingår. Gruppen syftar till att utveckla ägandet och ägarformen för företagens förädlingsindustrier samt att vara ett forum för avstämning mellan LRF och de större kooperativa organisationsmedlemmarna.

Branschråd

Syfte

Stadgarna för Lantbrukarnas Riksförbund anger att riksförbundsstyrelsen regelbundet och i lämpliga former ska ha överläggningar med organisationsmedlemmarna i för dem angelägna frågor. Branschrådet syftar till att vara den mötesplats där dessa överläggningar hålls. Rådet syftar också till att skapa samsyn i branschöverskridande frågor samt upprätthålla nätverk och kontakter mellan ledande förtroendevalda i riksförbundsstyrelsen, branschdelegationerna och organisationsmedlemmarna.

Deltagare

LRFs förbundsordförande är ägare av branschrådet. I rådet ingår följande personer:

- Ledamöterna i LRFs riksförbundsstyrelse
- Ordförandena och vice ordförandena för LRFs branschdelegationer
- Ordförandena för LRFs organisationsmedlemmar
- Ytterligare representanter för större organisationsmedlemmar
- Tre representanter för LRF Ungdomen
- Sammanställande i LRFs valberedning
- LRFs förtroendevalda revisorer

Organisationsmedlem kan om den så önskar skicka annan företrädare än sin ordförande.

Mötesfrekvens

Det genomförs ett renodlat branschråd per år. Utöver det träffas branschrådet gemensamt med regionala rådet två gånger om året. Denna gemensamma mötesplats får namnet riksförbundsråd. Vid dessa sistnämnda tillfällen finns möjlighet att genomföra en del av programmet med enbart branschrådet.

Kooperativt forum

Syfte

Forum för kooperativ idéutveckling och inspiration.

Deltagare

LRFs förbundsordförande är värd för mötet. Brett deltagande från LRFs organisationsmedlemmar som är kooperativ, LRF och LRF Ungdomen.

Mötesfrekvens

Konferens en gång om året.

Kooperativ samrådsgrupp

Syfte

Den kooperativa samrådsgruppen syftar till att utveckla ägandet och ägarformen för företagens förädlingsindustrier samt att vara ett forum för avstämning mellan LRF och de större kooperativa organisationsmedlemmarna. Gruppen har bland annat följande funktioner:

- Styrgrupp för LRFs satsning på kooperativ utveckling
- Planeringsgrupp för LRFs kooperativa mötesplatser
- Ansvar för avstämning av LRFs internationella kooperativa engagemang, exempelvis Cogeca
- Ansvar för löpande avstämning av strategiska kooperativa frågor
- Forum för avstämning av andra aktuella frågor av gemensamt intresse

Deltagare

Gruppen består av LRFs förbundsordförande och ytterligare en av riksförbundsstyrelsens ledamöter samt ordförandena för de tre största kooperativa organisationsmedlemmarna (Arla, Lantmännen och Södra). Gruppen kan, om den så önskar, knyta ytterligare personer till sig. För perioden till och med 2018 knyts lämpligtvis Thomas Magnusson, ordförande för Cogeca, till gruppen. Sekreterare i gruppen är chef kooperativ utveckling LRF.

Mötesfrekvens

Utifrån vad gruppen anser lämpligt; förslagsvis fyra gånger per år.

Bilaga 5

Fördelning av fullmäktige på riksförbundsstämman

LRFs riksförbundsstämma består av 150 fullmäktige; 105 från regionerna och 45 från organisationsmedlemmarna.

Även fortsättningsvis föreslås ordningen att riksförbundsstämman, efter förslag från riksförbundsstyrelsen, fattar beslut om fördelningen av de 45 fullmäktige mellan organisationsmedlemmarna.

Vid fördelningen av fullmäktige mellan organisationsmedlemmarna ska särskild hänsyn tas till tre variabler:

- Storleken på de serviceavgifter som organisationsmedlemmen betalar till LRF centralt för gemensamma kostnader.
- Storleken på det insatskapital som organisationsmedlemmen betalat till LRF.
- Branschens totala omsättning (stor total omsättning inom branschen motiverar fler fullmäktige till de organisationsmedlemmar som företräder branschen).

I och med att nuvarande intressemedlemskap på nationell nivå föreslås övergå till organisationsmedlemskap kan fler medlemmar komma i fråga för de fullmäktige som fördelas mellan organisationsmedlemmarna. Detta kan medföra att ordningen, som tillämpas redan idag, att organisationsmedlemmar delar på en fullmäktigeplats så att man är representerad på stämman vartannat år blir vanligare.

För de organisationsmedlemmar som inte tilldelas fullmäktige föreslås gälla samma sak som för alla andra medlemmar i LRF; det vill säga de har stadgeenlig ”rätt att i mån av plats åhöra riksförbundsstämmans förhandlingar”. På så sätt fungerar det redan idag för de organisationsmedlemmar som inte tilldelas fullmäktige. Däremot har idag alla intressemedlemmar stadgebunden närvaro- och yttranderätt på stämman.